

Haziran 2021

TÜRKİYE
SİYASET PANELİ

26
BÖLGE

27
İL

230
NOKTA

3848
PANELİST

YÖNEYLEM
SOSYAL ARAŞTIRMALAR MERKEZİ LTD. ŞTİ.

BASIN ÖZETİ

Haziran 2021

YÖNETİCİ ÖZETİ

Seçmen Tercihleri

Milletvekili Genel Seçimi

- "Bu Pazar milletvekili seçimi yapılacak olsa hangi partiye oy verirsiniz" diye sorulduğunda kararsızlar ve oy kullanmayacaklar dağıtılmadan önce Türkiye genelinde seçmenlerin yaklaşık olarak **yüzde 29'u AK Parti'yi, yüzde 22'si CHP'yi, yüzde 11'i İyi Parti'yi, yüzde 9'u HDP'yi ve yüzde 7'si MHP'yi** destekleyeceğini ifade etmektedir. Yeni kurulan partilerden **Deva Partisi'**nin oy oranı yüzde 1,2 seviyesindedir. **Kararsızlar** ise önceki aya göre 4 puanlık düşüşle yüzde 10,2 olarak ölçülmüştür.
- CHP oylarındaki artış devam etmektedir.
- Kararsız ve oy kullanmayacak seçmen oranlarında iki ayda 10 puanlık düşüş yaşanmıştır. Bu durum, ülkenin yavaş yavaş yeni bir seçim atmosferine girmesi olarak yorumlanabilir.
- **Erken seçim** isteyenlerin oranı yüzde 50, erken seçimi gereksiz bulanların oranı yüzde 41'dir.

Kararsızlar ve oy kullanmayacağını ifade edenler Türkiye Siyaset Paneli'ne özgü yöntemle dağıtıldığında AK Parti **yüzde 35,4;** CHP **yüzde 26,1;** İyi Parti **yüzde 13,2;** HDP **yüzde 9,9;** MHP **yüzde 8,9** oranında oy almaktadır.

Cumhurbaşkanlığı Seçimi

- “Kendi oy verme davranışınız bir yana sizce önümüzdeki Pazar Cumhurbaşkanlığı seçimleri yapılacak olsa seçimleri Cumhurbaşkanı Erdoğan mı muhalefet adayı mı kazanır?” sorusu sorulduğunda seçmenlerin **yüzde 50,4**’ü muhalefetin Erdoğan karşısında seçimi kazanacağını düşündüğünü ifade etmektedir. Seçimi Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın kazanacağını düşünenlerin oranı ise **yüzde 40,2**’dir.
- Seçmenlerin yüzde 51’i “**Türkiye kötü yönetiliyor**”, yüzde 24’ü “iyi yönetiliyor” demektedir. Son 4 ayda kötü yönetiliyor diyenlerin oranı 15 puan artmıştır.
- Cumhurbaşkanı **Recep Tayyip Erdoğan**’a önümüzdeki cumhurbaşkanlığı seçiminde “asla oy vermem” diyenler yüzde 50’yi geçmiş durumdadır. Erdoğan’a kesinlikle oy veririm diyenler Mayıs ayına göre 4 puan azalarak yüzde 35’e gerilemiştir.
- **Muhalefet adayına**, Erdoğan karşısında oy vereceğini söyleyenlerin oranı 5 puan artarak yüzde 47; Erdoğan’a oy vereceğini söyleyenlerin oranı 3 puan azalarak yüzde 37 olarak ölçülmüştür.
- Olası bir cumhurbaşkanlığı seçimi 2. turunda **Mansur Yavaş**, Erdoğan’a 11 puan; **Ekrem İmamoğlu**, Erdoğan’a 6 puan üstünlük sağlamaktadır.

Seçmenlerin **yüzde 57,5**’i parlamenter sisteme geri dönülmesini istemekte, **yüzde 34** ise var olan sistemle devam etmeyi tercih etmektedir.

Haziran Gündemi

Türkiye Siyaset Paneli Haziran ayı gündemi araştırmasında seçmenlerin **Sedat Peker**'in açıklamaları ve İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun yanıtlarıyla ilgili görüşleri incelenmiştir.

- Seçmenlerin **yüzde 58**'i Peker'in iddiaları karşısında İçişleri Bakanı Soylu'nun yanıtlarını tatmin edici bulmazken, tatmin edici bulanlar **yüzde 25** seviyesinde ölçülmüştür.
- Seçmenlere İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun hakkında dile getirilen iddiaların ardından istifa etmesi gerekip gerekmediği sorulduğunda seçmenlerin **yüzde 50'si Soylu'nun istifa etmesi** gerektiğini ifade etmiştir.
- Peker'in açıklamaları sonrasında seçmenlerin yüzde 51 iktidarın oy oranında olumsuz bir değişiklik olacağını düşündüğünü, yüzde 38 ise herhangi bir değişiklik olacağını düşünmediğini ifade etmiştir.

Türkiye'nin En Önemli Sorunları

- Türkiye'nin en acil çözüm bekleyen sorunu sorusuna seçmenler, önceki aylarda olduğu gibi Haziran ayında da açık arayla **ekonomik kriz** yanıtını vermiştir.

*"Cumhurbaşkanı Erdoğan, Soylu'yu görevden almalı" diyenler **yüzde 51,2**; "Soylu görevinde kalmalı" diyenler **yüzde 37,8** olarak ölçülmüştür.*

İşsizlik, hayat pahalılığı, geçim sıkıntısı, ücretlerin yetersizliği ve benzeri şekillerde dile getirilen sorunları genel olarak ekonomi başlığı altında topladığımızda Türkiye'nin en acil çözüm bekleyen sorunu olarak ekonomi geçen aya göre 19 puan daha fazla dile getirilir hale gelmiştir.

- Ekonomiyle ilgili sorunlar dışarıda bırakıldığında en dikkat çekici sorunlar olarak Koronavirüs salgını, eğitimle ilgili sorunlar, adaletsizlik ve **ülkenin kötü yönetilmesi** öne çıkıyor.

Ekonominin Durumu ve Gelecek Beklentisi

- Seçmenlerin **yüzde 72'si** Türkiye'nin geçen yıla göre daha kötü bir durumda olduğunu düşünüyor. Seçmenlerin yüzde 54'ü Türkiye'nin önümüzdeki yıl içinde daha da **kötüye gideceğini** düşünüyor. Gelecek yılın **daha iyi olacağını düşünenlerin** oranı yüzde 23.

Aile Ekonomisinin Durumu ve Gelecek Beklentisi

- Seçmenlerin **yüzde 44,4'ü** geçtiğimiz ay ödeyemediği bir faturası ya da karşılayamadığı bir zorunlu ihtiyacı olduğunu dile getirmektedir.

Her 100 seçmenden **60'ı** kendisinin ve ailesinin gelir durumunun geçen yıla göre **daha kötü** olduğunu ifade ediyor. Kendisinin ve ailesinin gelir durumunun geçen yıla göre **daha iyi** olduğunu söyleyenlerin oranı sadece **yüzde 11**.

- Hanelerin **yüzde 45,5**'inde en az bir kişinin iş aradığını/işsiz olduğu görülmektedir.
- Seçmenlerin **yüzde 45,4**'ü gelecek yılın kendileri için bu yıldan **daha da kötü** olacağını düşünmektedir.

Borçluluk

- Seçmenlerin **yüzde 69**'u ödemekte olduğu bir **borç**, taksit ya da kredisiz olduğunu ifade etmektedir.
- Bu borçların yüzde 86'sı bankalaradır. Seçmenlerin yüzde 16'sı bir yakını, arkadaşı ya da akrabasına karşı borçlu olduğunu belirtmektedir. Ev eşyası, elektronik eşya gibi satın alınmış ürünlerle ilgili taksit ödemeye devam edenlerin oranı yüzde 14'tür.

Ekonomik Kriz Kaynaklı Kaygılar

- Seçmenlerin yüzde 67'si borçlarını ödeyememekten korktuğunu dile getirmektedir.

Seçmenlerin **yüzde 19**'u borçlarını ödeyemez hale geldiğini, **yüzde 62**'si güçlükle ödeyebildiğini söylemektedir. Borç, taksit ya da kredisiz ödeme güçlüğü çekmeyen **yüzde 18**'lik bir kesim vardır.

- Kendisinin ya da ailesinden birinin eğitim alamamasından korkanların oranı yüzde 58 seviyesindedir.
- Asgari ihtiyaçlarını karşılayamayacak duruma gelmekten korkanların oranı yüzde 64'tür.
- Şu anda bir iş sahibi olan kesim içinde işini kaybetmekten korkanların oranı yüzde 56 olarak ölçülmüştür.
- Sağlık harcamalarını karşılayamamak konusunda endişeli olanların oranı yüzde 58'dir.
- Seçmenlerin yüzde 66'sı sahip olduklarını kaybetmekten, hayat standardını koruyamamaktan korkmaktadır.

Ekonomik Krizin Nedenleri

- **Ekonomik sorunların nedeni dış güçlerin saldırılarıdır** görüşüne katılanların oranı yüzde 41'dir.
- Ekonomik sorunların kaynağında **Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi**'ni görenlerin oranı yüzde 53'tür.

*Ekonomik sıkıntıların ekonomi politikalarında yapılan yanlışlardan kaynaklandığını düşünenlerin oranı **yüzde 70** seviyesindedir.*

- “Ekonomik sorunların nedeni **ülke yönetiminde liyakatsizlik ve adam kayırmacılığın geçerli olmasıdır**” diyenler yüzde 68 seviyesindedir.

Ekonomi Düzeli mi?

- “**Koronavirüs salgını sona erdiği takdirde ekonomi toparlar mı?**” şeklinde bir soru yöneltildiğinde seçmenlerin yüzde 42’si Türkiye ekonomisinin sorunlarının salgından kaynaklanan sorunlardan çok daha büyük olduğunu ve ekonominin toparlanamayacağını dile getirmiştir.
- Yüzde 32’lik bir kesim ekonomide kısmen bir iyileşme olabileceğini belirtirken, yüzde 23’lük bir seçmen kümesi de ekonomik sorunların Koronavirüs salgınının sona ermesiyle birlikte çözüleceğini savunmaktadır.
- “**İktidar değişirse ekonomi toparlar mı?**” şeklinde bir soru yöneltildiğinde seçmenlerin yüzde 41’i iktidar değişikliğinin ekonomide bir toparlanmayı beraberinde getireceğine inandığını ifade etmektedir.

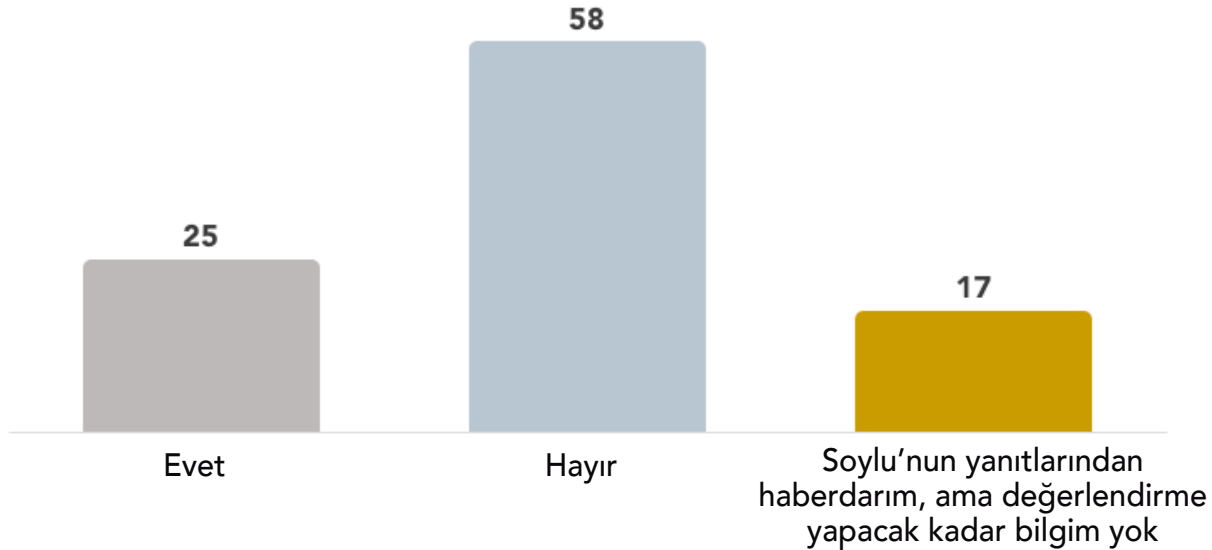
Yüzde 46,5’lik bir seçmen kümesi iktidar değişikliğinin Türkiye ekonomisinin toparlanması açısından bir faydası olmayacağını ifade etmektedir.

Haziran 2021

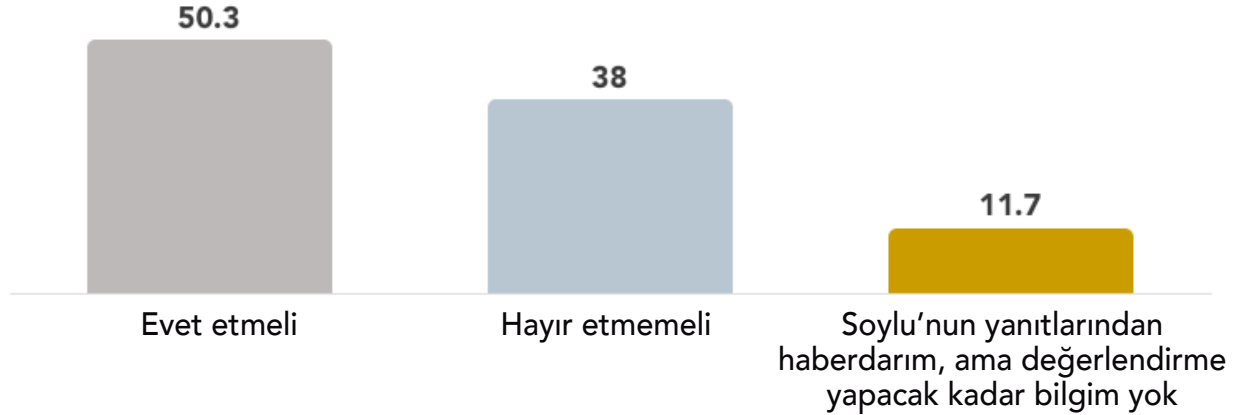

HAZİRAN GÜNDEMİ

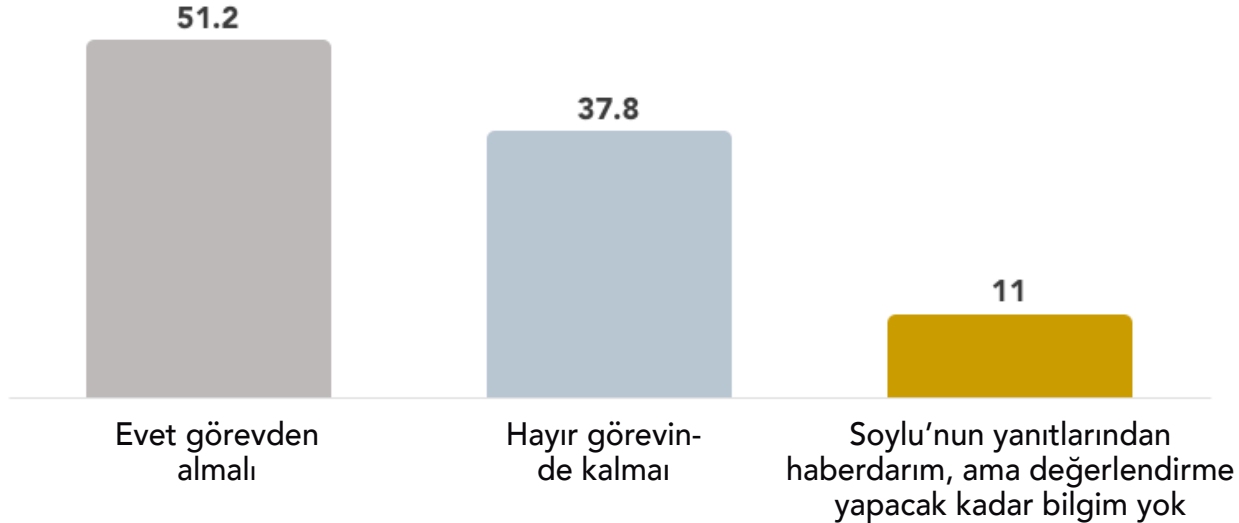
İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun Peker'in iddialarına yanıtlarını tatmin edici buluyor musunuz? (%)

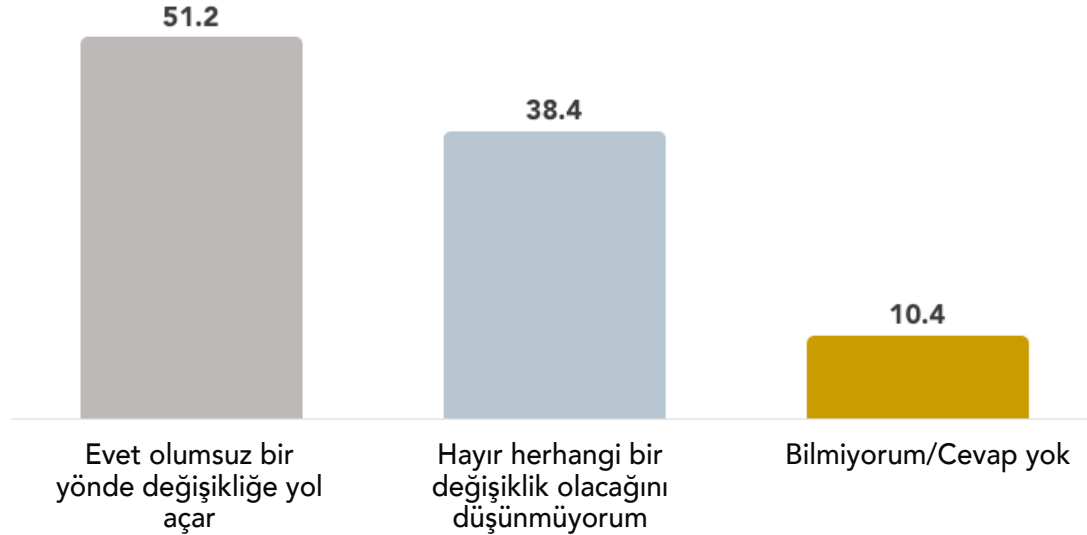
Sizce İçişleri Bakanı Süleyman Soylu istifa etmeli mi? (%)

Sizce Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Süleyman Soylu'yu görevden almalı mı? (%)

Sedat Peker'in açıklamalarıyla birlikte gündeme gelen siyaset-mafya ilişkileri sizce iktidarın oy desteğinde bir değişikliğe yol açar mı? (%)

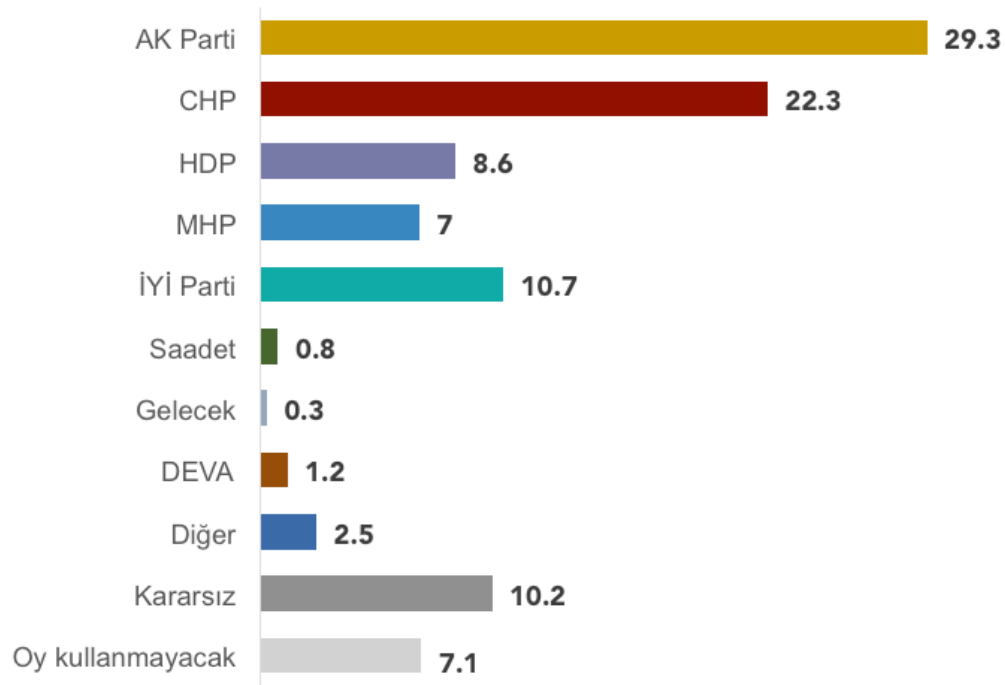
Haziran 2021

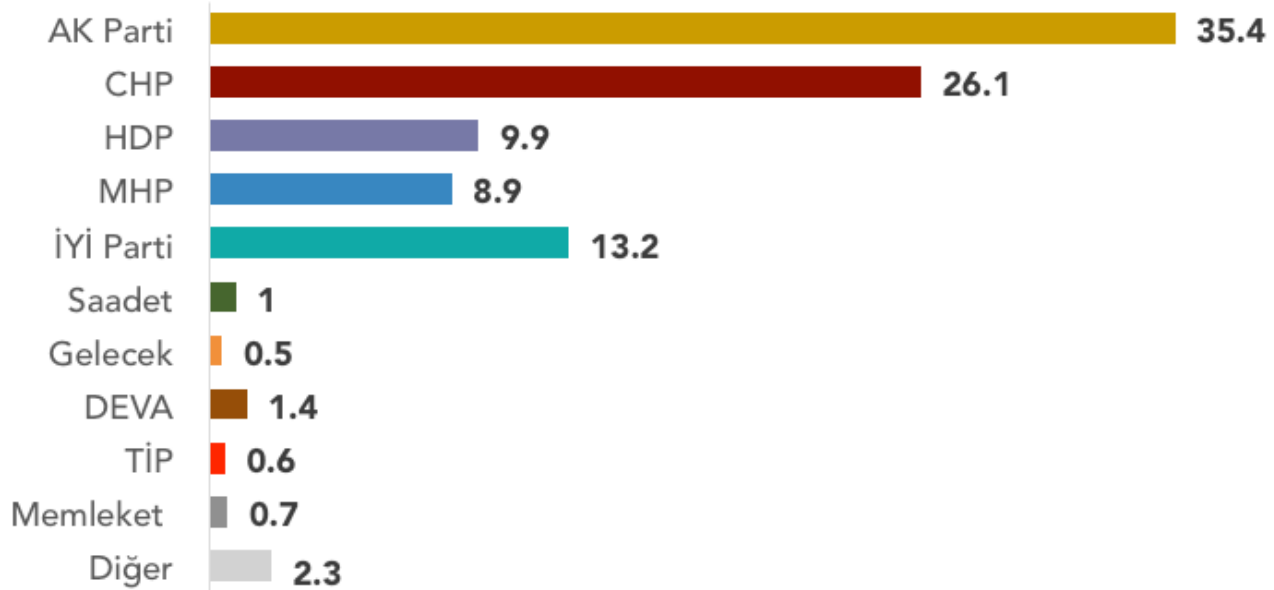
YÖNEYLEM
SOSYAL ARAŞTIRMALAR MERKEZİ LTD. ŞTİ.

SEÇMEN TERCİHLERİ

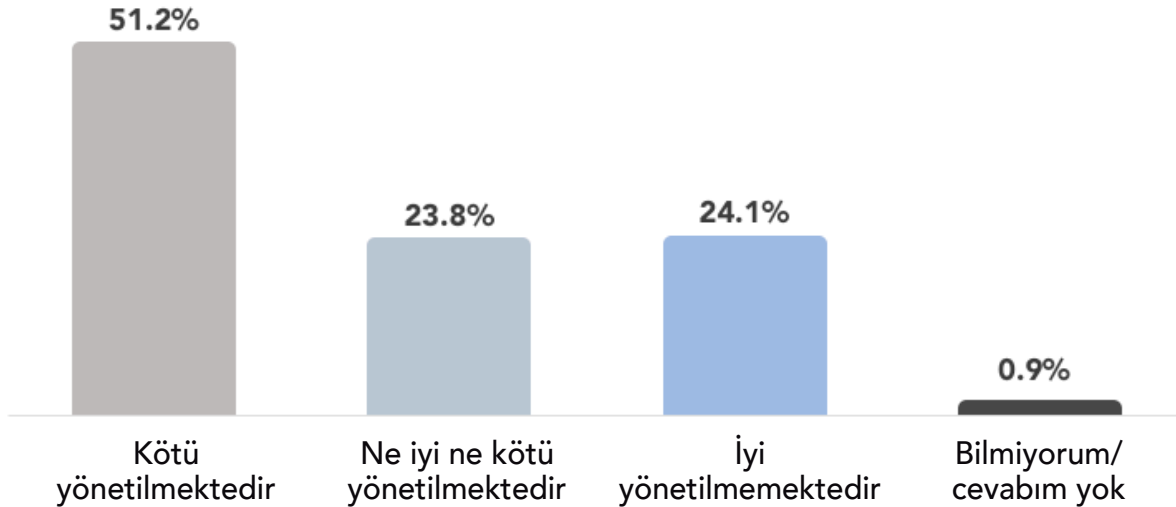
Bu Pazar Milletvekiliğı Seçimi Olsa

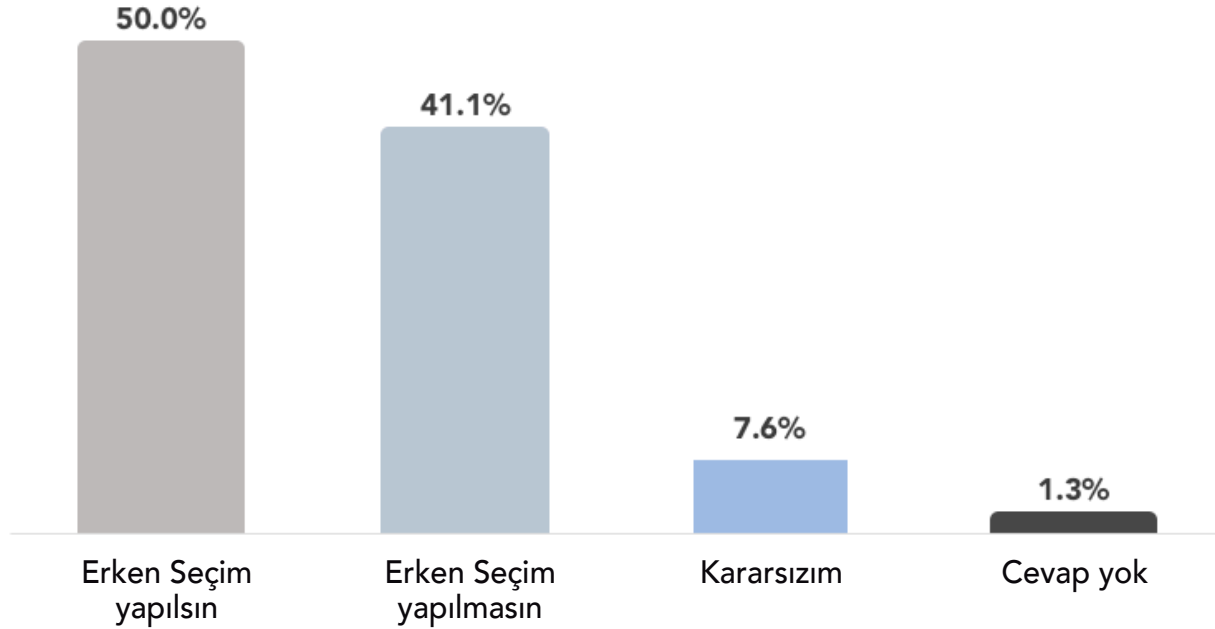
Kararsızlar ve Oy Kullanmayacaklar Dağıtıldıktan Sonra (%)

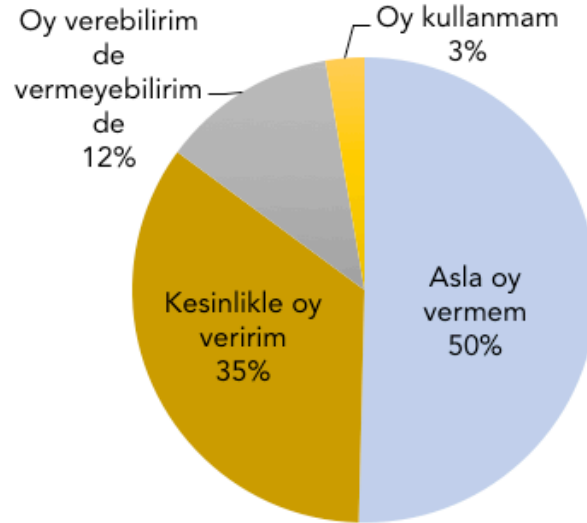
Sizce Türkiye Nasıl Yönetilmektedir?

Seçmen Erken Seçim İstiyor

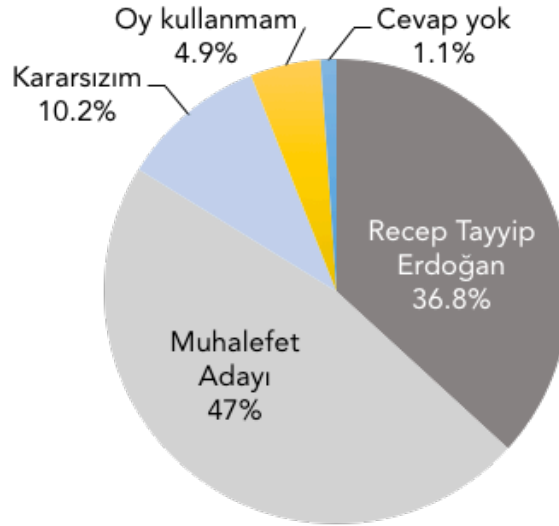

Önümüzdeki Cumhurbaşkanlığı seçiminde aday olması durumunda Recep Tayyip Erdoğan'a oy verir misiniz?

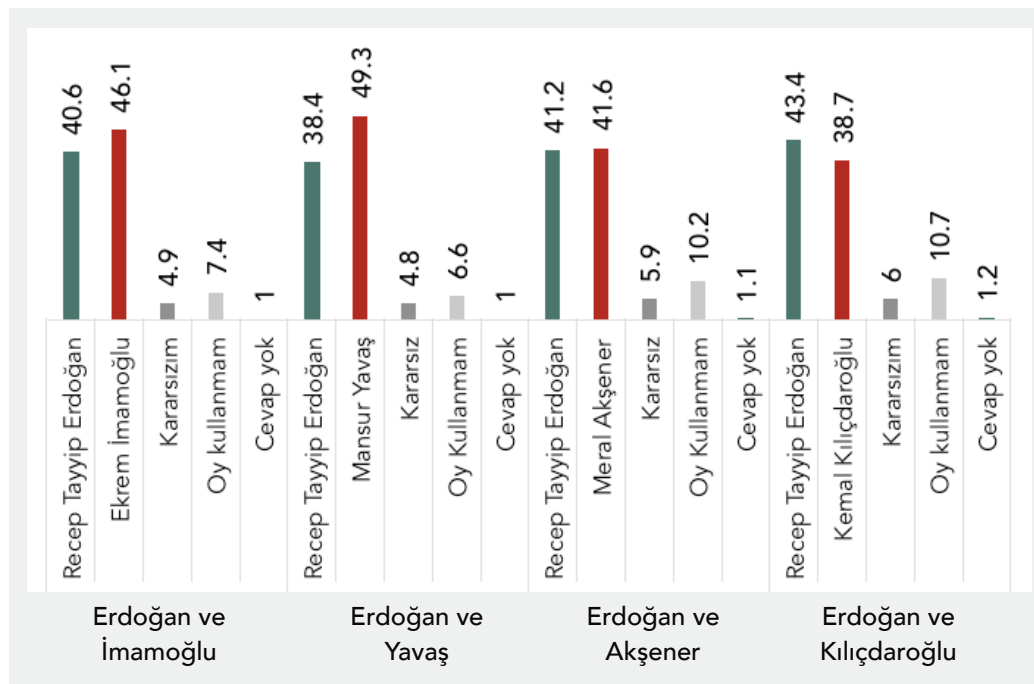

Erdoğan mı, Muhalefet Adayı mı?

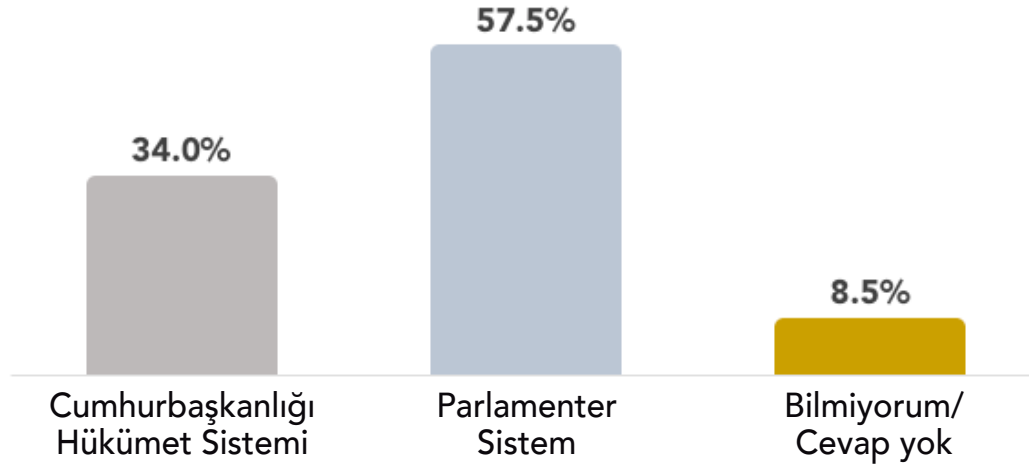
"Önümüzdeki Pazar Cumhurbaşkanlığı seçimlerinin ikinci turu yapılacak olsa Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a mı muhalefet adayına mı oy verirsiniz?"

Cumhurbaşkanlığı seçimi 2. tura kalsa oyunuzu kime verirdiniz?

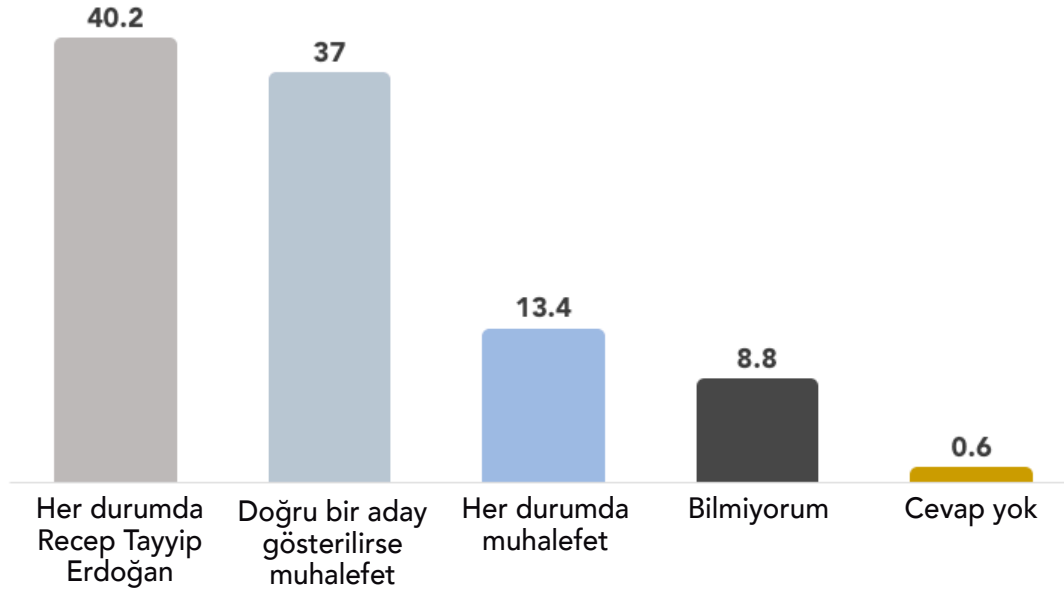

Seçmen Parlamenter Sisteme Geri Dönmek İstiyor

Cumhurbaşkanlığı Seçimini Kim Kazanır?

"Kendi oy verme davranışınız bir yana sizce önümüzdeki Pazar Cumhurbaşkanlığı seçimleri yapılacak olsa seçimleri Cumhurbaşkanı Erdoğan mı muhalefet adayı mı kazanır?"

Haziran Ayının En Çok Konuşulan Konuları

Türkiye'nin Acilen Çözülmesi Gereken Sorunları

Haziran 2021

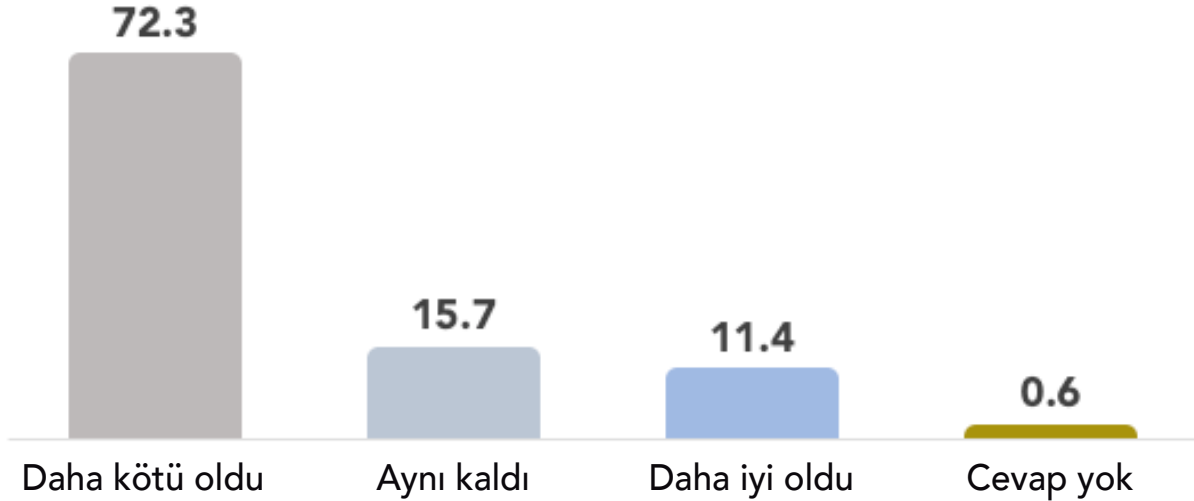

YÖNEYLEM
SOSYAL ARAŞTIRMALAR MERKEZİ LTD. ŞTİ.

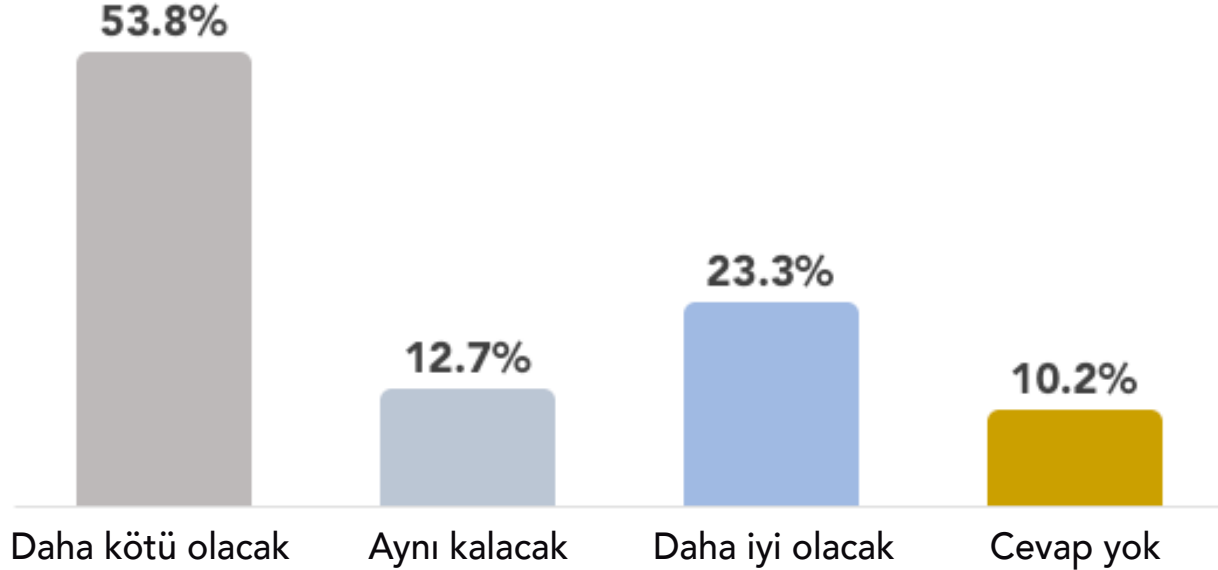
**Ekonomik
Durum ve**

**Gelecek
Beklentisi**

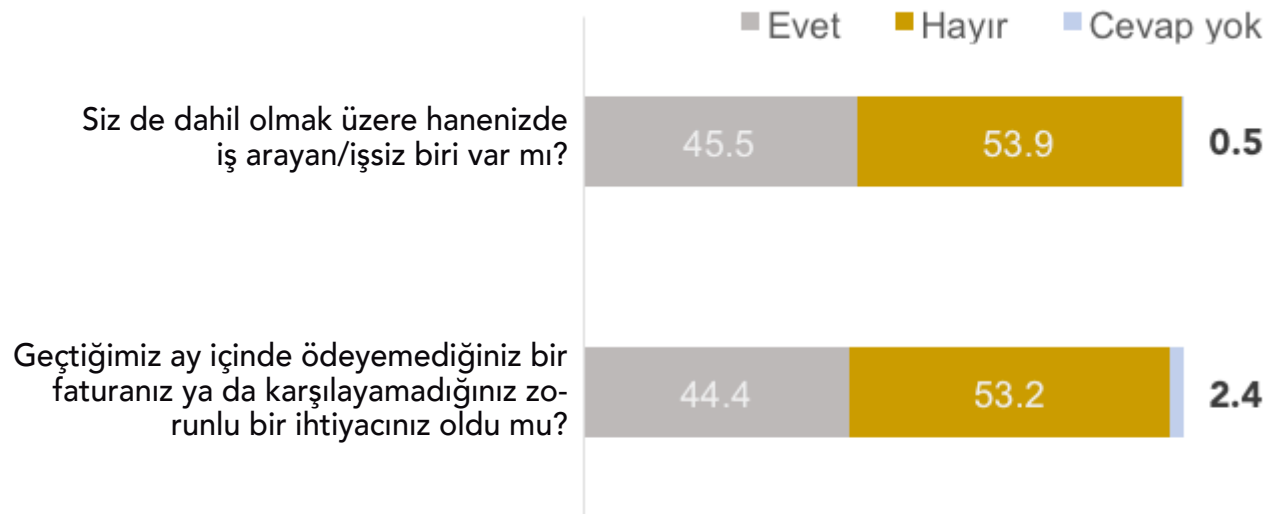
Sizce Türkiye'nin durumu geçen yıla göre bu yıl daha mı iyi oldu, daha mı kötü oldu, yoksa aynı mı kaldı?

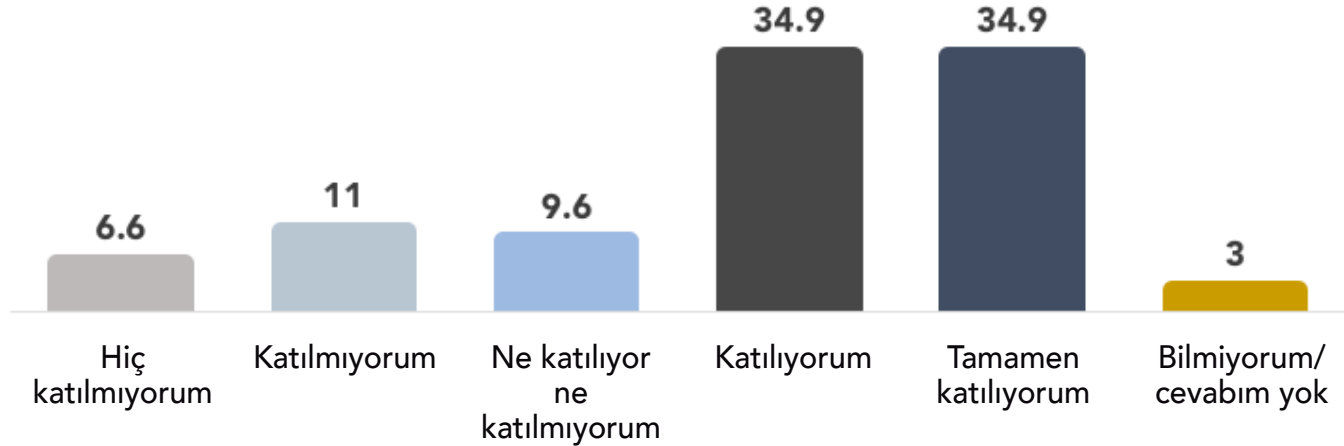
Sizce Türkiye'nin durumu önümüzdeki bir yıl içinde iyiye mi gidecek, kötüye mi gidecek, yoksa aynı mı kalacaktır?

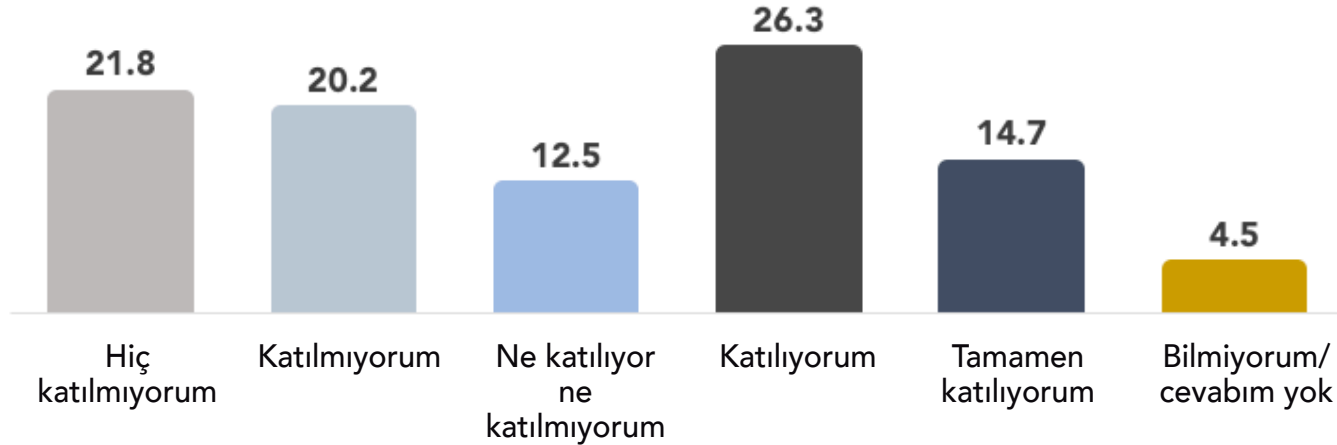
Hanelerin Ekonomik Durumu (%)

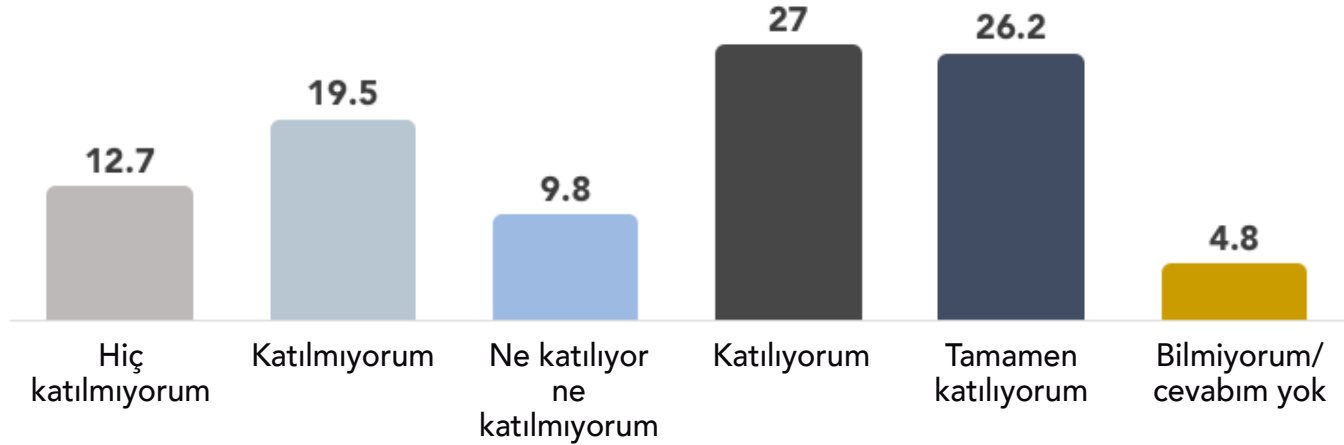
Ekonomik sorunların nedeni ekonomi politikalarında yapılan yanlışlardır

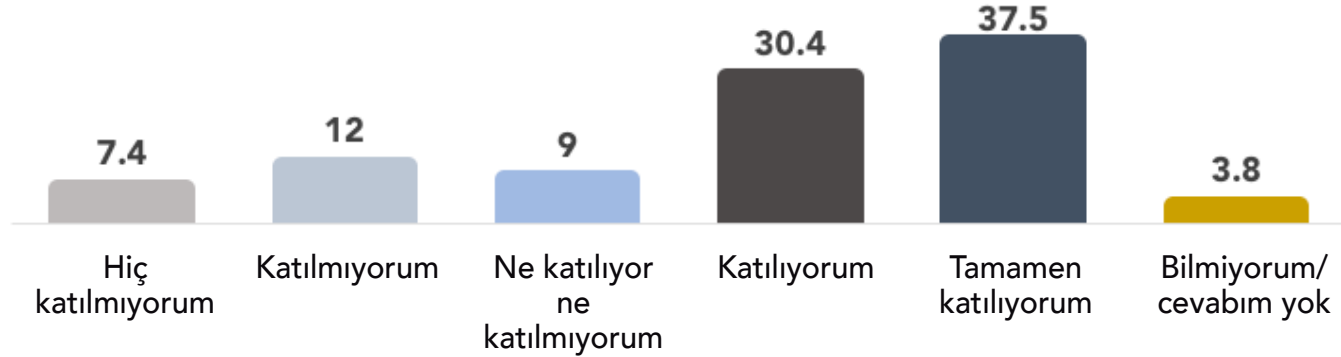
Ekonomik sorunların nedeni dış güçlerin saldırılarıdır. (%)

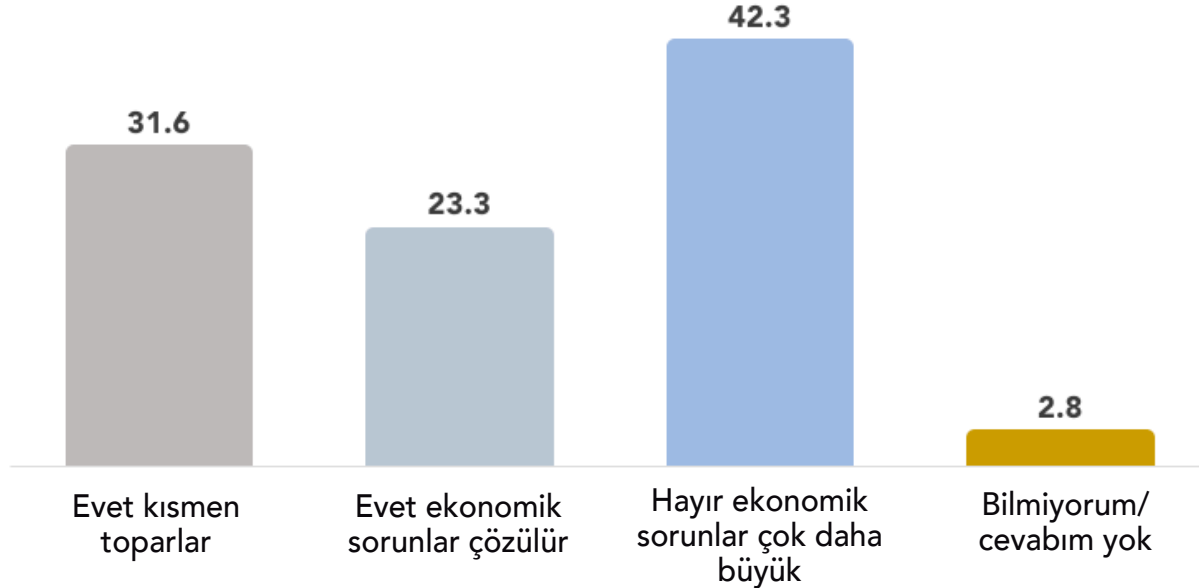
Ekonomik sorunların nedeni Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemidir. (%)

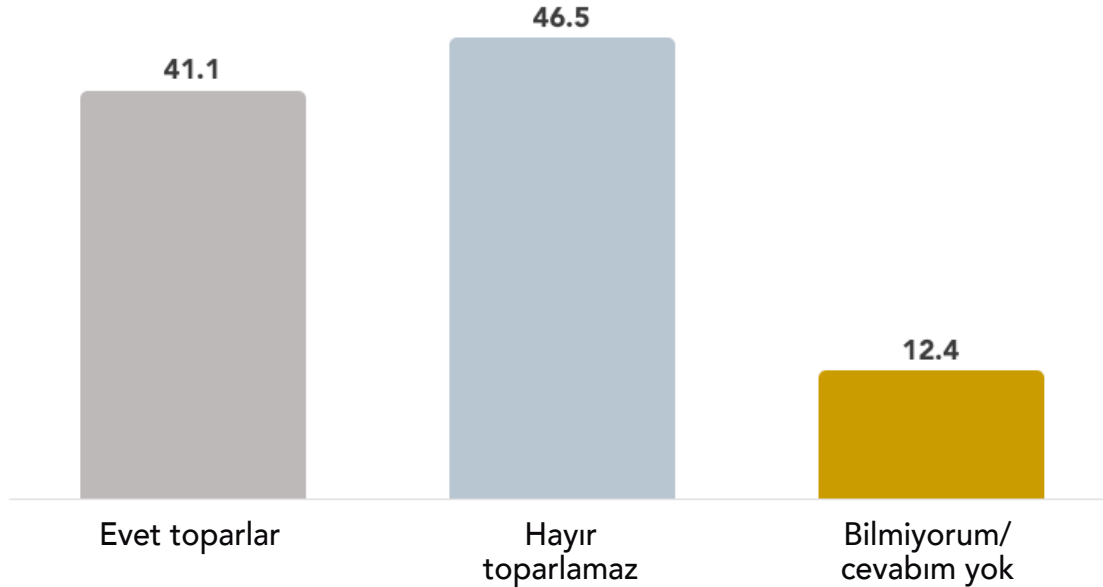
Ekonomik sorunların nedeni ülke yönetiminde liyakatsizlik ve adam kayırmacılığın geçerli olmasıdır. (%)

Koronavirüs salgını sona erdiği takdirde ekonomi toparlar mı? (%)

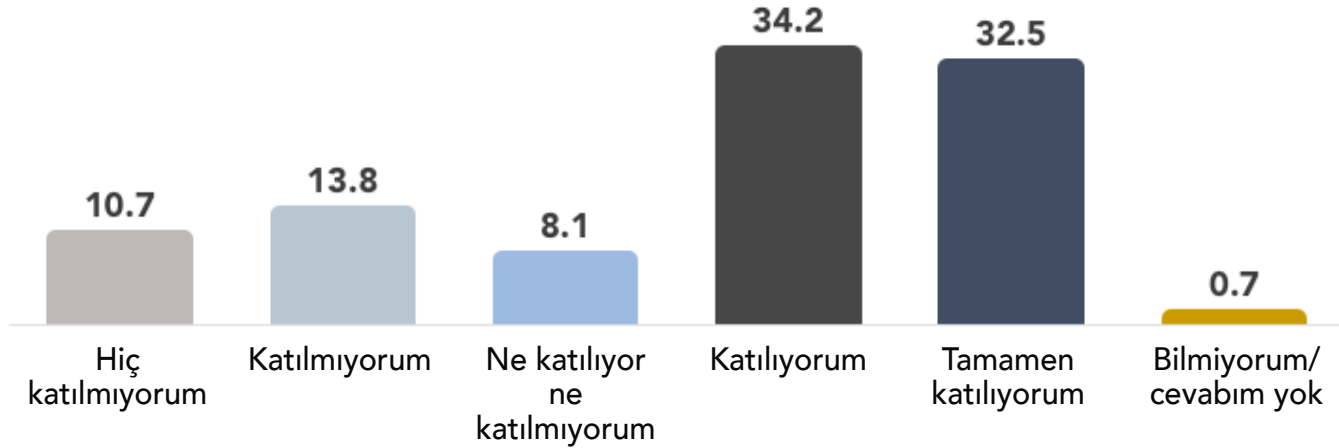

İktidar değişirse ekonomi toparlar mı? (%)

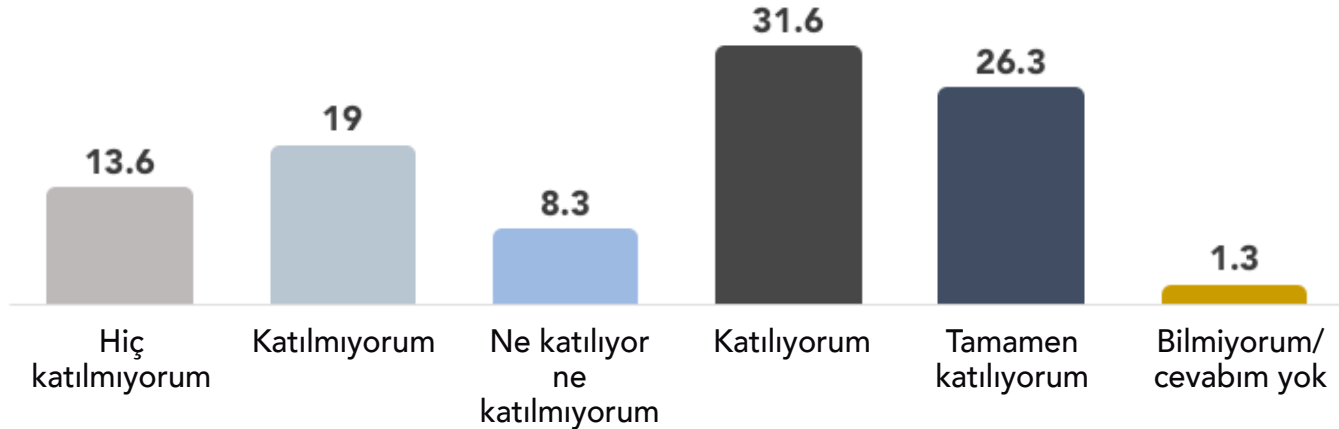
Ekonomik Kriz Kaynaklı Kaygılar

Borçlarımı ödeyememekten korkuyorum (%)

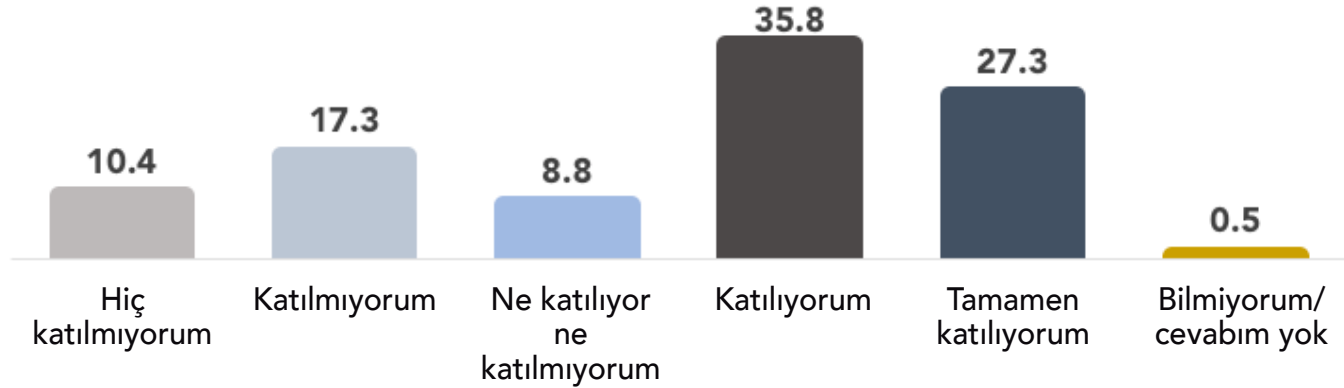
Ekonomik Kriz Kaynaklı Kaygılar

Kendimin ya da ailemden birinin eğitim alamamasından korkuyorum. (%)

Ekonomik Kriz Kaynaklı Kaygılar

Asgari ihtiyaçlarımı karşılayamamaktan korkuyorum. (%)

Ekonomik Kriz Kaynaklı Kaygılar

İşimi kaybetmekten korkuyorum. (%)

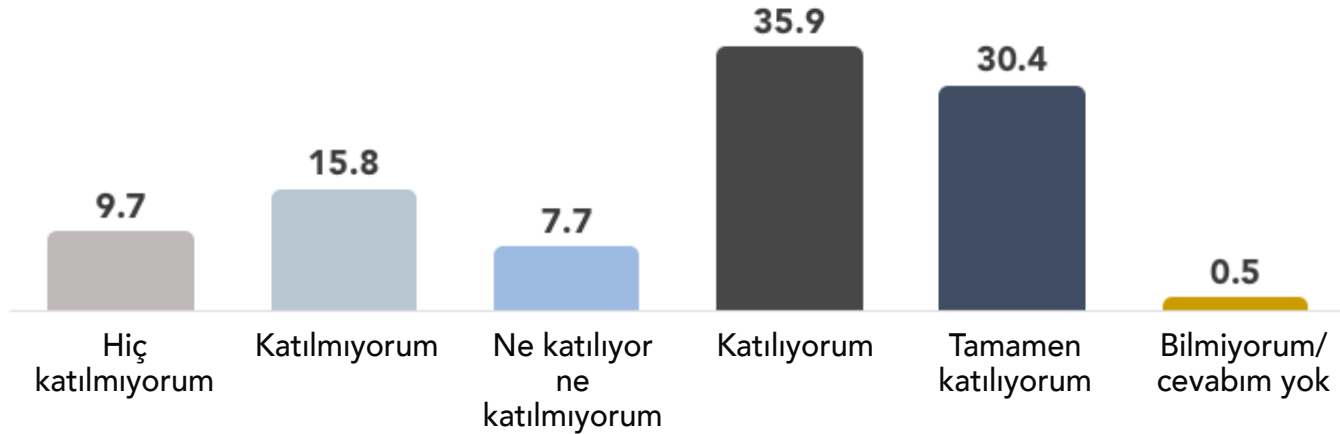
Ekonomik Kriz Kaynaklı Kaygılar

Sağlık harcamalarımı karşılayamamaktan korkuyorum. (%)

Ekonomik Kriz Kaynaklı Kaygılar

Sahip olduklarımı, hayat standardımı kaybetmekten korkuyorum. (%)

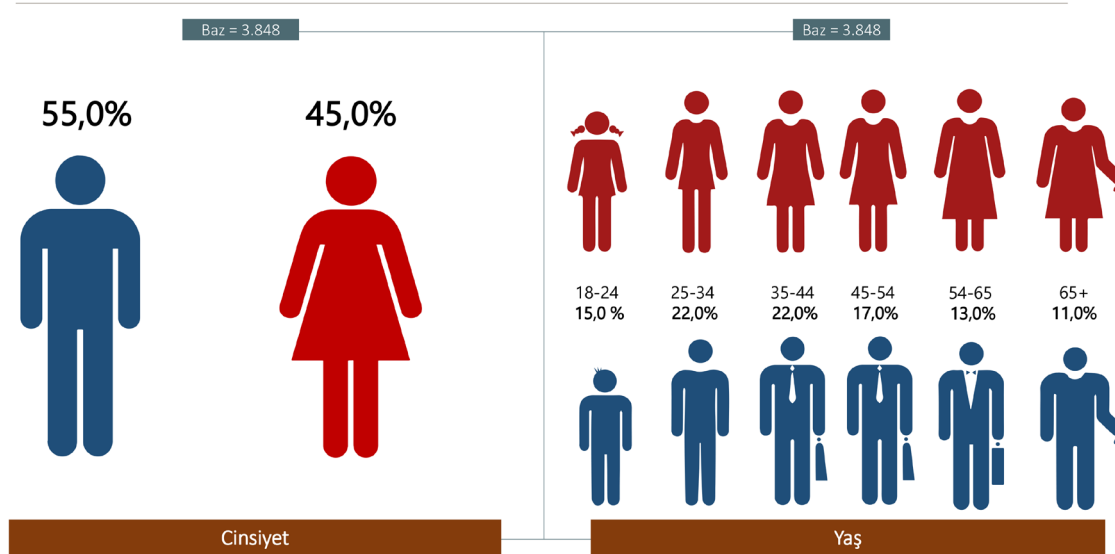
Haziran 2021

YÖNEYLEM
SOSYAL ARAŞTIRMALAR MERKEZİ LTD. ŞTİ.

DEMOGRAFI

Cinsiyet - Yaş

Araştırma Hakkında

Araştırma, Yöneylem Sosyal Araştırmalar Merkezi tarafından daha önce oluşturulmuş Türkiye Siyaset Paneli panelistleriyle CATI yöntemi uygulanarak 26 istatistiki bölgeye bağlı 27 ilde **3.848 görüşme** yapılarak tamamlanmıştır.

Araştırmanın veri derleme aşaması **25-29 Haziran** tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir.

Araştırmanın örneklem büyüklüğü, Türkiye genelinde **%95** güven aralığında **+/- %1,58** hata payıyla çözümleme yapmaya olanak sağlamaktadır.

Analizler yapılırken ondalık bölümler yuvarlandığından bazı toplamlar 100'ün altında ya da üstünde olabilir (99 veya 101). Birden fazla cevabın verilebildiği açık uçlu sorularda toplamlar 100'ün üstündedir.